

Bemærkninger til beslutningsforslaget

I. NATO-alliancen blev den 29. marts 2004 udvidet med syv nye lande: Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

NATO's integrerede luftforsvar dækker alle medlemslande. Suverænitethåndhævelse i lufrummet udføres i fredstid som en fælles rutineaktivitet af NATO's militære myndigheder. Det er normalt den øverstkommanderende for de allierede styrker i Europa, SACEUR, der har ansvaret for suverænitethåndhævelse over NATO's europæiske lufrum og beskyttelse af allierede og deres styrker mod luftangreb gennem et luftovervågnings- og kontrolsystem. NATO's nuværende politik indebærer et konstant afvisningsberedskab på 15 minutters varsling.

Blandt de nye NATO-lande besidder de baltiske lande og Slovenien ikke tilstrækkelig kapacitet til selv at kunne forestå suverænitethåndhævelsen i nationalt lufrum. Sloveniens relativt lille lufrum samt nærhed til Italien og Ungarn muliggør varetagelse af landets suverænitethåndhævelse uden stationering af fly i landet.

II. Med henblik på at sikre, at alle de nye medlemmer af NATO opnår samme niveau af sikkerhed som de hidtidige medlemmer, vedtog NATO-rådet den 16. marts 2004, at NATO i et midlertidigt arrangement på tre måneder regnet fra datoen for optagelse af de nye medlemmer skal forestå suverænitethåndhævelse i lufrummet over de baltiske lande. Løsning af denne opgave vurderedes at kræve deployering af 4 jagerfly i Baltikum.

På denne baggrund har Belgien tilmeldt et F-16 flybidrag for en tremåneders periode fra den 29. marts til 1. juli 2004. Flyene er stationeret på Šiauliai basen i Litauen, hvorfra hele det baltiske lufrum kan dækkes. Efter rådføring med Det Udenrigspolitiske Nævn har Danmark i samme periode tilmeldt et jordbaseret militært bidrag bestående af såvel materiel som personel.

Samtidig med at der i NATO arbejdes med en permanent løsning for luftforsvar af hele Alliancens territorium, har NATO's militære myndigheder påbegyndt planlægningen af en forlængelse af den oprin-

delige tremåneders interimperiode for bidrag til de baltiske lande, herunder en rotation af de nuværende bidrag.

III. Det danske styrkebidrag forventes at afløse de belgiske F-16 kampfly, som for nærværende løser opgaven med suverænitethåndhævelse af lufrummet over Baltikum. Det danske styrkebidrag vil bestå af 4 F-16 kampfly, samt yderligere 1-2 F-16 kampfly i logistisk reserve. Herudover vil blive udsendt jordudstyr til støtte for driften af kampflyene. Det danske styrkebidrag forventes at løse opgaven foreløbig i en tre måneders periode fra 1. juli 2004. Herefter forventes det danske styrkebidrag afløst af et styrkebidrag fra en anden NATO-allieret som led i en rotationsordning. Bidraget vil omfatte i alt ca. 75 personer. Der vil indledningsvis være behov for udsendelse af yderligere ca. 10 personer i etableringsfasen. Bidraget forventes at blive stationeret på Šiauliai basen i Litauen. Forsvarets personel vil under udsendelsen være omfattet af forsvarrets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning.

NATOs nuværende afvisningsberedskab i baltisk lufrum er etableret og iværksat i henhold til NATO-rådets beslutning af 16. marts 2004. Den kommende udstationering af NATO-styrker, herunder det danske styrkebidrag, vil ske efter ønske fra de baltiske lande, hvilket forventes bekræftet i NATO-rådets endelige beslutning om forlængelse af det allerede etablerede afvisningsberedskab.

Styrkebidraget skal anvendes til håndhævelse af suveræniteten i lufrummet over Estland, Letland og Litauen, herunder afvisning af eventuelle krænkelse af de pågældende landes territoriale integritet. F-16 flyene vil udover retten til selvforsvar have mandat til at håndhæve suveræniteten i lufrummet over de baltiske lande i henhold til gældende NATO procedurer. Bidraget vil således kunne anvende magt til at løse de pålagte opgaver. Styrkebidraget vil operativt være under kommando af NATO gennem NATO's luftoperationscentral – CAOC2 – i Tyskland.